

BRUKERVEILEDNING

CASIO®

TE-3000S og TE-4000F

**RING OSS FOR TILBUD PÅ
TELEFONSERVICEAVTALE**

Importør:

**KASSE OG BUTIKKDATA AS
Ravnsborgveien 52
1395 Hvalstad**

**Telefon: 66 77 80 30
Telefax : 66 77 80 31**

**E-mail: firmapost@kbd.as
WEB: www.kbd.as**

Forhandler:

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INTRODUKSJON	3
VIKTIG	3
DRIFTSFORSTYRRELSER.....	3
MINNE-BATTERI.....	3
2. REGNSKAPSLOV 1998 / KRAV TIL KASSAAPPARAT.....	4
3. OVERSIKT OVER TASTER	6
4. SALGS-REGISTRERING.....	7
EKSPEDITØRER	7
SALG	7
% RABATT.....	8
KRONE RABATT.....	9
FORSKJELLEN PÅ LINJERABATT OG SUBTOTAL RABATT	9
GAVEKORT	10
SALG GAVEKORT	10
BETAL MED GAVEKORT.....	10
TILGODE	11
TILGODELAPP – SKRIVES UT VED RETUR.....	11
TILGODELAPP – BETAL MED.....	11
REPETISJON.....	12
MULTIPLIKASJON.....	12
INNBETALT.....	13
UTBETALT.....	13
PANT + , PANT -.....	13
SKUFF	13
5. FEILSLAG / KORRIGERINGER.....	14
RF-NØKKE (RETUR PÅ NØKKE)	15
ENDRE BETALINGS MIDDEL	16
6. RAPPORTER	17
X1- POSISJON	17
Z1- POSISJON	17
X2 / Z2 -POSIJON	17
KVELDS-OPPGJØR (DAGSRAPPORT)	17
MÅNEDSOPPGJØR (PERIODE -1).....	17
ÅR'S-OPPGJØR (PERIODE -2).....	17
RAPPORT KODE TABELL	18
RAPPORTEKSEMPEL	18
7. FEILMELDINGER.....	20
8. PROGRAMMERING	21
P1, P2, P3	21
DATO/TID	21
<i>Prosedyre, dato</i> :.....	21
<i>Prosedyre, tid</i> :.....	21
OVERSIKT OVER ALFABET-KODER TIL TEKSTING (GJELDER TE-3000S)	22
TEKSTING AV ARTIKLER	22
<i>ARTIKKEL (max. bokstaver = 16)</i>	22
FAST PRIS PÅ ARTIKLER	23
FAST PRIS PÅ VAREGRUPPER.....	23
LINKING	24
LINKE PLU'ER TIL VAREGRUPPER.....	24
LINKE VAREGRUPPER TIL GRUPPER	24
UTSKRIFT AV PROGRAMMERTE DATA.....	25
AVBRYTE EN UTSKRIFT	25

1. INTRODUKSJON

Gratulerer med Deres nye CASIO elektroniske kassaapparat.

Enkel og effektiv ekspedering er gjort mulig på det spesial designede tastatur-utlegget, med en rekke valgfrie automatiske, programmerbare funksjoner.

Riktig bruk og vedlikehold vil sikre Dem og Deres forretning problemfri ekspedering i en årrekke.

Det er derfor av meget stor betydning at det settes av tid til å studere brukerveiledningen.

Denne dokumentasjon dekker alt som har med den daglige drift av kassaapparatet å gjøre.

Dokumentasjonen er utarbeidet av Kasse og Butikkdata a.s (KBD), som er eneimportør av CASIO kassasystemer i Norge.

Det tas forbehold om feil, mangler og endringer uten forvarsel.

Viktig

Plassering

Sørg for å plassere kassaapparatet på et flatt, stabilt underlag, unna varme, direkte sollys, fuktighet og støv.

Nettstøpsel

Kassaapparatet skal kun tilkobles standard jordet stikkontakt på 220-240 Volt, 50 Hz.

Egen kurs fra sikringskapet anbefales på det sterkeste for å eliminere driftsforstyrrelser fra andre elektriske apparater.

Rengjøring

Rengjør kassaapparatet's chassis med jevne mellomrom med en lett fuktet, myk klut.

Bruk aldri tynner, bensin ol.

Rekvisita

Bruk kun originale kassaruller.

58 mm termo kassa-ruller.

Bruk ikke maskinen uten kassa-ruller, da dette kan forårsake skade på skriveren.

Driftsforstyrrelser

Dersom det skulle oppstå en driftsforstyrrelse av en eller annen art, er det som oftest kun en liten bagatell som er årsaken. Erfaringsmessig er dette brukerfeil. Derfor ber vi Dem, før Deres forhandler kontaktes, om å lese bruker/programmerings-veiledningen. Sjekk spesielt avsnitt "7 FEILMELDINGER".

Minne-batteri

Kassaapparatet er utstyrt med et oppladbart minne-batteri for å holde på salgstill og programmerte data.

Batteriets levetid er normalt 2 år. Sørg derfor for at dette blir byttet av autorisert forhandler i tide.

Dersom kassaapparatets nettkabel er frakoblet, vil batteriet holde på dataene i ca. 20 dager.

Husk at et svakt batteri kan resultere i tap av verdifulle transaksjons-data, vareregister ol.

Dessuten kan et batteri som lekker forårsake skade på maskinen.

2. REGNSKAPSLOV 1998 / Krav til kassaapparat

GENERELT FOR ALLE SOM HAR KONTANTOMSETNING*

*** (PLIKTIG TIL Å BETALE MERVERDIAVGIFT)**

Kortfattet huskeliste over nye forskrifter som gjelder ved innføring av ny regnskapslov.

1. Dokumentasjon av regnskaps(kassa)systemet :

- * Det skal foreligge brukerveiledning for det som føres elektronisk.
- * Det skal alltid være tilgjengelig brukerveiledning som beskriver bl.a. oppgjørsform og som beskriver utskrift av elektronisk journal.

2. Dokumentasjon (oppgjør) av kontantsalg:

*** Summering strimmel fra kassaapparat (X/Z rapporter)**

- *Dagens kontantsalg skal telles , dokumenteres og avstemmes.

3. Salgsdokumentasjon skal inneholde (minimumsinnhold) :

- * Dato for utstedelse av dokumentasjon.
- * Angivelse av partene, Selgersnavn (logo) og org.nr skal stå på kassakvittering.
- * Ytelsens art og mengde (artikkel spesifisering og/eller varegruppedeling).
- * Tidspunkt og sted for levering av ytelse (Klokke og dato på kassakvittering).
- * Vederlag og Betalingsforfall.
- * Avgifter knyttet til transaksjonen. Moms spesifisering med momsgrunnlag og moms.

4. Dokumentasjon vedr. bruk av kassaapparat.

- * Dokumentasjon av korreksjonsposter , opplæring , rabatt , feilslag (beløp og antall).
- * Daterte , nummerte summering strimler (dato/klokke og fortløpende bilagsteller).
- * Papirdok. må inneholde klokkeslett for utkjøring fra kasse.
- * Kassaapparatet skal være synlig for kunden.
- * Kassaapparatet skal skrive kassakvittering og denne skal leveres kunden.
(Kassakvittering er dokumentasjon for kjøper jf. RF § 5-5)

5. Kasseavstemming - innhold (RF 5-3 annet ledd)

- * Kassabeholdninger skal telles ved hvert vaktskifte (hver enkelt ekspeditør).
- * Differanser skal forklares.
- * Avstemming (motpostering) skal dateres og signeres av de som foretar optelling og utfører avstemming.

6. Problem - varens art og mengde

- * Mange kassasystemer for mindre virksomheter kan ikke angi art og mengde - kun varegrupper.
- * "Begrenset regnskapspliktige" kan bruke varegrupper i stedet for art mengde(§5-3).

SKJERPEDE REGLER FOR SERVERINGSNÆRINGEN

Rf § 7-3 Gjelder kun de som serverer øl, vin, eller brennevin.
Pkt 1 -6 gjelder også for serveringsnæringen og frisørbransjen.

Registrering

** Omsetning /uttak , innkjøp og beholdninger skal spesifiseres på varegrupper for :
Mat, øl, vin, brennevin, mineralvann, kaffe/te, tobakk, andre varer.*

*I tillegg skal følgende spesifiseres : Garderobe inntekt, inngangspenger
og evt. spilleinntekter.*

Dokumentasjon

Dokumentasjon - Summerings strimmel skal vise :

** Klokkeslett for hver registrering.*

** Omsetning pr. ansatt (kelner) fordelt på varegrupper.*

SKJERPEDE REGLER FOR FRISØRVIRKSOMHET

Videreføring av forskrift av 12/12-97 om bokf. og inntektslegitimasjon av frisør.

Registrering

** Oms./uttak , kjøp og beholdninger skal spesifiseres på salgsvarer og behandlingsvarer.*

Dokumentasjon

** Klokkeslett for hver registrering.*

** Omsetning per ansatt fordelt på varesalg og behandlingsinntekter.*

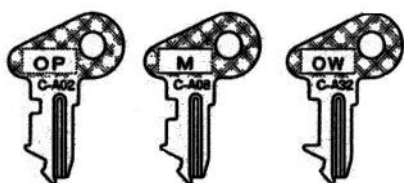
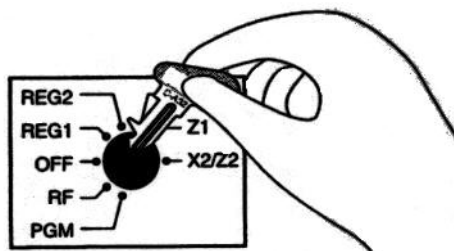
3. OVERSIKT OVER TASTER

Nedenunder følger en kort forklaring på de forskjellige tastene som finnes på maskinen.

<u>Tast</u>	<u>Forklaring</u>
RECEIPT FEED	Fremkjøring av kundebong
JOURNAL FEED	Fremkjøring av journal
% RABATT	Prosentvis avslag
KR. RABATT	Krone avslag
SKUFF / OPPTALT	Skuffåpner / deklarerer av oppgjør
RETUR	Returføring av varer
KORR. SISTE / KORR. ALT	Korrigerer siste registrerte vare / hele bongen (etter Subtotal)
C	Retter innslåtte tall på tastaturet
X / DATO / TID	Multiplikasjon/Dato-tid
EKSP. NR.	Innmelding av ekspeditør / servitør / kelner / frisør etc.
INN-BETALT	Brukes til Innbetaling av kontanter uten å selge varer
UT-BETALT	Brukes til Utbetaling av kontanter (eks. betale en leverandør)
SUBTOTAL	Total sum, kan trykkes når som helst under transaksjonen
KONTANT	Brukes når kunden betaler kontant
BANKKORT	Brukes når kunden betaler med bankkort
RESERVE LØSNING	Brukes istedenfor BANKKORT når betalingsterminalen er nede
KREDIT	Brukes når kunden ikke betaler, men regning ettersendes
GAVEKORT (blå tast)	Brukes som betalingsmiddel når kunden betaler med Gavekort
TILGODE (blå tast)	Brukes når kunden har betalt med Gavekort og fortsatt har til gode
GAVEKORT (gul tast)	Brukes til å registrere salg av egne gavekort (påvirker ikke omsetn.)
GAVEKORT ANDRES (gul tast)	Brukes til å registrere salg av andre gavekort (påvirker ikke omsetn.)
BONG	For utskrift av kvittering hvis bong er avslått / ekstra kvittering
ARTIKKEL NUMMER	Brukes til registrering på Artikkel nummer / PLU / Vare nummer
ENDRE BET.MIDDEL	Endring av betalings middel (fra f.eks Kontant til Bankkort)
PANT +	Brukes til å registrere utgående pant
PANT -	Brukes til å registrere inngående pant
* PRIS	Undergruppe-registrering ved åpen pris på artikkel/Plu
* PARAGON	Brukes til overstempling av bilag

4. SALGS-REGISTRERING

Dette avsnittet beskriver hvordan man foretar de mest vanlige salgsregistreringene.

Nøkler

Kassaapparatet leveres med tre forskjellige nøkler til hovedlåsen som er :

OP	(operator)	Ekspeditør.
Denne nøkkelen brukes til vanlig registrering av varer.
M	(master)	Kassaleder.
Denne nøkkelen å nå funksjoner som er underlagt kassaleder, returføring av varer, samt X-avlesning. (rapport)
OW	(owner)	Butikkeier/Butikksjef.
Med denne nøkkelen har man tilgang på alle posisjoner fra Z-nullstilling av oppgjør, til PROGRAM.

Ekspeditører

Før et salg kan starte må en av ekspeditørene være registrert. Trykk **CLK 1, 2, 3, el 4**.

Alternativt slås et ekspeditørnummer inn på **EKSP NR.**-tasten, dersom kassaapparatet er forhåndsprogrammert til dette.

Salg

Salgsregistrering foretas på følgende måte :

- Slå inn riktig beløp (pris) med to desimaler (ikke bruk komma-tasten), og trykk på den aktuelle varegruppetasten.
 - Trykk direkte på varegruppetasten, ved forhåndsprogrammert pris.
 - Slå inn Artikkel -nummeret og trykk **ARTIKKEL NUMMER** -tasten.
(varens tekst og pris blir nå automatisk hentet opp fra minnet)
- Gjenta for hver artikkel.
- Trykk **SUBTOTAL**-tasten.
Displayet viser nå totalbeløpet.
- Trykk så på riktig betalingsform.
(Kontant, Sjekk, Kreditt, Bankkort, el.)
Displayet viser nå beløpet kunden skal betale.
 - Slå inn det mottatte beløpet fra kunden og avslutt på riktig betalingsform.
(Kontant, Sjekk, Kredit, Bankkort, osv.)
Displayet viser nå beløpet som kunden skal ha tilbake.

Eksempel på en kundepong :

REG 01-05-2000 11:28		: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 MC#01 221		: ekspeditør, kassenr., bongnr.
KOLONIAL 12.50		: varegruppetekst, pris
KJØTT 54.00		: " "
MELK 1 LITER 8.00		: artikkel-tekst, pris
3 No		: antall varer
MVA GRUNNLAG 60.57		: moms grunnlag
MVA 13.93		: moms beløp
TOTALT 74.50		: totalsum
KONTANT 100.00		: betalt med
TILBAKE 25.50		: vekslebeløpet som gis igjen til kunde

% Rabatt

Prosent-rabatt kan gis enten etter hver vare (linjerabatt), eller på totalbeløpet (subtotal rabatt). Det anbefales å kun gi linjerabatt, dvs. rabatt etter hver vare. Som standard er det lagt inn en sperre på SUBTOTAL rabatt. Se forklaring neste side.

1. Registrer varen(e) på vanlig måte.
(trykk SUBTOTAL dersom det skal gis subtotal-prosent-rabatt)
2. a) Trykk direkte på % tasten (dersom en forhåndsprogrammert %-sats er lagt inn).
b) Slå inn rabatt-satsen (uten desimaler) og trykk % tasten.
3. Trykk på **SUBTOTAL** og avslutt på vanlig måte.

Eksempel på % rabatt :

REG 01-05-2000 11:30		: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 MC#01 222		: ekspeditør, kassenr., bongnr.
VIDEOKASSETT 100.00		: varegruppetekst, pris
10 %		: rabatt-sats
% - -10.00		: (rabatt minus), rabatt-beløpet
1 No		: antall varer
MVA GRUNNLAG 73.17		: moms grunnlag
MVA 16.83		: moms beløp
TOTALT 90.00		: totalsum
KONTANT 90.00		: betalt med

Krone Rabatt

Krone-rabatt kan gis enten etter hver vare (linjerabatt), eller på totalbeløpet (subtotal). Det anbefales å kun gi linjerabatt, dvs. rabatt etter hver vare. Som standard er det lagt inn en sperre på SUBTOTAL rabatt. Se forklaring lenger ned.

1. Registrer varen(e) på vanlig måte.
(trykk SUBTOTAL dersom det skal gis subtotal-krone-rabatt)
2. a) Trykk direkte på - tasten (dersom en forhåndsprogrammert kr. sats er lagt inn).
b) Slå inn kr. rabatt satsen og trykk på - .
3. Trykk på **SUBTOTAL** og avslutt på vanlig måte.

Eksempel på kr. rabatt :

REG 01-05-2000 11:32		: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 MC#01 222		: ekspeditør, kassenr., bongnr.
VIDEOKASSETT 100.00		: varegruppetekst, pris
- -15.00		: kronebeløp -
1 No		: antall varer
MVA GRUNNLAG 52.85		: moms grunnlag
MVA 12.15		: moms beløp
TOTALT 65.00		: totalsum
KONTANT 65.00		: betalt med

Forskjellen på Linjerabatt og Subtotal Rabatt

Som nevnt tidligere er det lagt inn en sperre, som standard i programmet, slik at det ikke er mulig å gi rabatter på slutten av en transaksjon (etter Subtotal). Hovedårsaken til dette er ganske enkelt at dersom det gis rabatter på slutten av transaksjonen, vil ikke artikkel rapporten og varegruppe rapporten vise korrekte beløp. Det rabatterte beløpet blir altså kun fratrukket totalbeløpet. Maskinen regner ikke tilbake og fordeler rabattene på tidligere solgte Artikler / Varegrupper.

Eksempelet under illustrerer de to forskjellene :

Kundebong 1

1L.SOLO	24.00
1L.COCA COLA	24.00
PETTERØES 3	72.00
TOTALT	120.00
20%	
%-RABATT	-24.00
3 No	
MVA GRUNNLAG	78.05
MVA	17.95
TOTALT	96.00
KONTANT	96.00

Kundebong 2 (korrekt)

1L.SOLO	24.00
20%	
%-RABATT	-4.80
1L.COCA COLA	24.00
20%	
%-RABATT	-4.80
PETTERØES 3	72.00
20%	
%-RABATT	-4.80
3 No	
MVA GRUNNLAG	78.05
MVA	17.95
TOTALT	96.00
KONTANT	96.00

Begge bongene gir selvfølgelig korrekt utregnet beløp overfor kunden. Dersom oppgjøret/rapportene skal bli "korrekt", er det riktig å gi rabatt en direkte etter hver vare, slik det er vist på "Kundebong 2".

Sperren på å kunne gi Subtotal rabatt kan oppheves, men det anbefales absolutt ikke. Kontakt evt. leverandør for denne omprogrammering.

Rapport 1

Z	VAREGRUPPER	0001
		0001015
DAGLIGVARER		3
		120.0

TOTALT		3
		120.00

Rapport 2 (korrekt)

Z	VAREGRUPPER	0002
		0001015
DAGLIGVARER		3
		96.00

TOTALT		3
		96.00

Forvirringen ville blitt komplett dersom disse to alternativene kombineres. Ved at en ekspeditør gir kun Linjerabatt, og en annen gir kun Subtotal rabatt.

Gavekort

* Alle maskiner er ikkje programmert for dette – opsjon

Dersom butikken bruker gavekort selges disse på en egen tast som ikke påvirker omsetningen, men vises på oppgjøret som egen post.

Hvordan man ønsker å behandle tilgodebeløp av GAVEKORT er en beslutning hver butikk må bestemme. Maskinen produserer ikkje tilgodelapper på overskytende restbeløp fra GAVEKORT.

Salg Gavekort

Salg av gavekort gjøres på egen tast som ikke påvirker omsetningen.

1. Slå inn beløp/verdi for gavekortet
2. Trykk på SALG GAVEKORT –tasten.
3. Selg eventuelt andre varer
4. Trykk på SUBTOTAL-tasten og ta betalt.

Betal med Gavekort

Ved betaling med gavekort behandles den blå GAVEKORT -tasten som de andre betalingsmiddeltastene (KONTANT OG BANKTERMINAL). Husk å angi Gavekortets verdi.

1. Registrer varesalget på vanlig måte.
2. Trykk på SUBTOTAL – tasten.
3. Angi GAVEKORTETS verdi, for eksempel kr. 200
4. Trykk på blå GAVEKORT –tast for å angi riktig betalingsmåte

Tilgode

* Alle maskiner er ikkje programmert for dette – opsjon

Maskinen kan utstede TILGODELAPPER på returnerte varer som det ikke betales ut penger på.

Denne TILGODELAPPEN brukes senere som betalingsmiddel ved kjøp av annen vare.

Tilgodelapp – skrives ut ved retur

1. Returfør varesalget ved hjelp av RETUR –tasten eller sett NØKKEL i RF
2. Angi vareverdi (eks kr. 200) og trykk på riktig varegruppe
3. Trykk SUBTOTAL
4. Trykk blå TILGODE -tast. Kassen skriver ut en lapp hvor det står TILGODE -200

Eksempel på tilgodelapp :

RF 01-05-2000 11:55				: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 KASSE 1	035			: ekspeditør, kassenr., bongnr.
RETUR				: retur av vare
GENSER	-200.00			: vare, pris
1 No				: antall varer
GR.LAG 24%	-161.29			: moms grunnlag
24% MOMS	-38.71			: moms beløp
TOTALT	-200.00			: totalsum
TILGODE	-200.00			: beløp kunden har til gode,
				NB: merk - tegn foran beløpet.

Tilgodelapp – betal med

1. Selg varen på vanlig måte
2. Trykk SUBTOTAL
3. **Angi ALLTID tilgodelappens verdi. Eks kr 200.**
4. Trykk på TILGODE –tasten. Se eksempler.

NB!

Eksempel på betaling med tilgodelapp med veksel:

REG 01-05-2000 11:55				: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 KASSE 1	046			: ekspeditør, kassenr., bongnr.
GENSER	195.00			: vare, pris
1 No				: antall varer
GR.LAG 24%	157.26			: moms grunnlag
24% MOMS	37.74			: moms beløp
TOTALT	195.00			: totalsum
TILGODE	200.00			: beløp kunden har til gode,
				NB: merk - tegn foran beløpet.
TILBAKE	5.00			: hjelp som skal betales tilbake til kunden.

Eksempel på betaling med tilgodelapp på likt beløp:

REG 01-05-2000 11:55				: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 KASSE 1	047			: ekspeditør, kassenr., bongnr.
GENSER	195.00			: vare, pris
1 No				: antall varer
GR.LAG 24%	157.26			: moms grunnlag
24% MOMS	37.74			: moms beløp
TOTALT	195.00			: totalsum
TILGODE	195.00			: beløp kunden har til gode,
TILBAKE	0.00			: hjelp som skal betales tilbake til kunden = 0.

Repetisjon

Dersom flere identiske varer skal registreres etter hverandre kan dette gjøres dette på følgende måte :

Ved varegruppe : Trykk varegruppetasten en gang til.
Ved Artikkel : Trykk ARTIKEL NUMMER -tasten en gang til.

Multiplikasjon

Dersom mange identiske varer skal registreres etter hverandre kan multiplikasjons-tasten benyttes, eller dersom det skal multipliseres med desimaler.

NB !!! Slå alltid inn antallet først.

1. Slå inn antall varer (evt. med komma og desimaler).
2. Trykk på **X/date/time** -tasten.
3. Registrer så varen på Varegruppe/Artikkel
4. Fortsett registreringen på vanlig måte.

Eksempel på heltalls-multiplikasjon :

```
8X      @1/ 11.50  
COCA COLA      92.00
```

: antall varer, stk. pris
: varegruppetekst, totalpris

Eksempel på desimal-multiplikasjon :

```
2.5 METER @11.50  
STRIKK 3 MM      28.75
```

: antall varer, stk. pris
: varegruppetekst, totalpris

Innbetalt

Innbetalt-tasten brukes dersom penger skal legges inn i skuffen uten at det skal registreres som et varesalg.

1. Slå inn beløpet og trykk på **INNBETALT**-tasten.
Maskinen avslutter automatisk.

Utbetalt

Utbetalt-tasten brukes dersom penger skal tas rett ut fra skuffen uten at det skal registreres som et varesalg. F.eks. kontant oppgjør med en leverandør.

1. Slå inn beløpet og trykk på **UTBETALT**-tasten.
Maskinen avslutter automatisk.

NB !!! Inn og Ut-betalinger påvirker kun Kontant-beholdning (ikke varesalget).

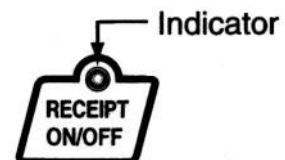
Pant + , PANT -

Pant-tastene brukes til å registrere utgående pant og mottatt tomgods, eks. flaskepant.

1. Registrer varer på vanlig måte.
2. Slå inn pantebeløpet og trykk på **PANT**-tasten.
3. Avslutt på vanlig måte.

Kundebong

Dersom RECEIPT-tasten er slått av, slik at kundebongen er avslått, men man likevel ønsker å få skrevet ut denne, kan **BONG**-tasten trykkes etter at transaksjonen er avsluttet. Brukes også til å skrive ut en ekstrabong (kopi).

Skuff

Dersom kun skuffen skal åpnes kan **SKUFF**-tasten trykkes (veksling).

5. FEILSLAG / KORRIGERINGER

C

Dersom man ved en feiltagelse har slått inn feil beløp, og dette oppdages før det er registrert, trykkes **C**-tasten.

C-tasten benyttes også ved andre feilmeldinger som det må kvitteres for.

Korr siste

Dersom en vare ved en feiltagelse blir registrert med feil pris, på feil varegruppe el., trykkes **KORR SISTE** umiddelbart etter. Beløpet blir trukket tilbake, og registreringer kan fortsette på vanlig måte.

Eksempel på korr siste :

```
SOLO 1 LITER      15.80
COCA COLA         8.50
  KORR SISTE      -8.50
```

```
: vare, pris
: vare, pris
: korrigering av siste registrerte vare
```

Korr tidligere

Dersom det skal korrigeres en tidligere solgt vare trykkes **KORR TIDL** før varen igjen registreres.

NB !!! Ikke alle maskiner er satt opp med denne funksjonen.

Eksempel på korr tidligere :

```
SOLO 1 LITER      15.80
VILLA FARRIS     9.90
COCA COLA         8.50
  KORR TIDL .....
SOLO 1 LITER     -15.80
```

```
: vare, pris
: vare, pris
: vare, pris
: korrigering av tidligere registrert vare
: korrigert vare
```

Korr alt

Dersom en har kommet "helt galt ut", i løpet av registreringen, kan **KORR ALT** -tasten benyttes.

NB !!! SUBTOTAL-tasten må trykkes først.

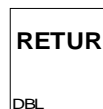

Eksempel på korr alt :

```
SOLO 1 LITER      15.80
VILLA FARRIS     9.90
COCA COLA         8.50
  KANSELLERT .....

```

```
: vare, pris
: vare, pris
: vare, pris
: korrigering av hele bongen
```


Eksempel på retur på tast :

RETUR		: retur
SOLO 1 LITER	-15.80	: returført vare, pris
RETUR		: retur
VILLA FARRIS	-9.90	: returført vare, pris
RETUR		: retur
COCA COLA	-8.50	: returført vare, pris

RF-Nøkkel (Retur på nøkkel)

Dersom flere artikler skal returføres kan dette gjøres ved å sette nøkkelen i posisjon **RF**.
Alt salg som foregår nå blir registrert i minus.

NB !!! Det eneste som indikerer at salget blir registreres i minus er at det står RF oppe til venstre på bongen.

Eksempel på retur på nøkkel :

RF 01-05-2000	11:55		: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 MC#01		235	: ekspeditør, kassenr., bongnr.
SOLO 1 LITER		15.80	: vare, pris
VILLA FARRIS		9.90	: vare, pris
COCA COLA		8.50	: vare, pris
1 No			: antall varer
MVA GRUNNLAG		27.80	: moms grunnlag
MVA		6.40	: moms beløp
TOTALT		34.00	: totalsum
KONTANT		34.00	: betalt med

NB !!! Husk å sette nøkkelen tilbake i REG.

Endre betalings middel

Dersom transaksjonen er blitt avsluttet på feil betalingsform, kan dette rettes opp.

Eksempelvis er det ved en feiltagelse slått ut 500,- på KONTANT, men kunden ønsker å betale med BANKKORT isteden.

1. Trykk på **ENDRE BETAL. MIDDEL** -tasten.
2. Slå inn 500,- og trykk **KONTANT** -tasten.
3. Trykk **BANKKORT** -tasten.

Eksempel på endring av betalingsmiddel :

REG 01-05-2000 12:14		: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 MC#01 245		: ekspeditør, kassenr., bongnr.
ENDRE BET.		
KONTANT 500.00		: beløp som trekkes fra KONTANT
BANKKORT 500.00		: beløp som legges til BANKKORT

Det er også mulig å fordele betalingen på flere forskjellige betalingsmidler.

1. Trykk på **ENDRE BETAL. MIDDEL** -tasten.
2. Slå inn 500,- og trykk **KONTANT** -tasten.
3. Slå inn 300,- og trykk **BANKKORT** -tasten.
4. Trykk **KREDITT** -tasten.

Eksempel :

REG 01-05-2000 12:15		: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP.1 MC#01 248		: ekspeditør, kassenr., bongnr.
ENDRE BET.		
KONTANT 500.00		: beløp som trekkes fra KONTANT
BANKKORT 300.00		: beløp som legges til BANKKORT
KREDITT 200.00		: beløp som legges til KREDITT

6. RAPPORTER

X1- posisjon

Denne nøkkel-posisjonen brukes ved X-avlesning av rapporter. Dvs. avlesning midt på dagen uten å nullstille salgstell.

Z1- posisjon

Denne nøkkel-posisjonen brukes til nullstilling av rapporter ved kveldsoppgjør. Her blir salgstell slettet.

X2 / Z2 -posisjon

Denne nøkkel-posisjonen brukes både til avlesning og nullstilling av periodiske totaler, ved at en rapportkode slås inn på KONTANT-tasten. Se rapport kode tabell på neste side. Med periodiske totaler menes akkumulert salg pr. uke, måned, år eller over en annen valgfri periode.

Kvelds-oppgjør (Dagsrapport)

Denne rapporten kan bestå av flere rapporter, og må foretas etter at butikken stenger om kvelden.

1. Sett nøkkelen i posisjon **Z** *(nøkkel i X dersom kun avlesning ønskes)*
2. Trykk på **KONTANT**-tasten.

"Z Dagsrapport" som nå skrives ut, består normalt av følgende "samle-rapporter" :

Finans
Transaksjon
Varegruppe
Ekspeditør/kelner

I tillegg til denne samle-rapporten kan man lese/nullstille rapporter individuelt ved å angi en rapportkode, for så å trykke på KONTANT-tasten (se rapportkodetabell).

Månedsoppgjør (periode -1)

Denne rapporten foretas etter dagsoppgjør ved månedsslutt.

1. Sett nøkkelen i posisjon X₂/Z₂.
2. Slå **2**, og trykk KONTANT-tasten. *(slå 1 isteden, dersom kun avlesning ønskes)*

År's-oppgjør (periode -2)

Denne rapporten foretas etter månedsoppgjør ved års-slutt.

1. Sett nøkkelen i posisjon X₂/Z₂. *(slå 3 isteden, dersom kun avlesning ønskes)*
2. Slå **4**, og trykk KONTANT-tasten.

Rapport kode tabell

Rapport kode daglig	Z	Rapport kode periodisk 1 *	X ₂ /Z ₂	Rapport kode periodisk 2 *	X ₂ /Z ₂	Rapport navn
-	-	1		3		Periodisk 1 avlesning / Periodisk 2 avlesning
-	-	2		4		Periodisk 1 nullstilling / Periodisk 2 nullstilling
14	14	114	1114	214	1214	ARTIKKEL
19	19	119	1119	219	1219	Time
20	20	-	-	-	-	Pr. dag i måneden
16	16	-	-	-	-	Gruppe
67	67	-	-	-	-	Individuell eksp. (angi fra eksp.+KONT, til eksp.+ KONT. + SUB)
74	74	-	-	-	-	Individuell ARTIKKEL (angi fra art. +KONT, til art + KONT)

Prosedyre :

1. Sett nøkkelen i X, Z eller X₂/Z₂.
2. Slå inn rapportkoden.
3. Trykk på KONTANT-tasten.

*) Alle perioderapporter er ikke tilgjengelig på enkelte modeller.
Dette er avhengig av minnekapasitet og minneoppsett.

Rapporteksempel

Z Dagsrapport (Kveldsoppgjør) :

Z 01-05-2000 20:05						: nøkkelposisjon, dato, tid
EKSP01 MC#01		252				: ekspeditørnummer, kassenr., bongnr.

Z DAGSRAPPORT						: rapportnavn

Z FINANS		0001				:
		0001011				
VAREGR. 01		1				: varegruppe, antall i varegruppen
35.41%		500,00				: % vis varegruppedeling, beløp i varegruppen
	CT	1				: "antall kunder i varegruppen"
VAREGR. 02		1				
21.24%		300,00				
	CT	1				
VAREGR. 03		1				
24.78%		350,00				
	CT	1				
VAREGR. 07		1				
0.7%		10,00				
	CT	1				
VAREGR. 08		-1				
-6.94%		-98,00				
	CT	1				
VAREGR. 11		0				
24.78%		350,00				
	CT	2				

VARESALG		3				: varesalg antall
		1412,00				: varesalg beløp
MOTTATT BET.	No	6				: mottatt betaling antall

Brukerveiledning for Casio kassaapparat modell TE-3000S og TE-4000F

		1412,00		: mottatt betaling beløp
KONTANT BEH.		1032,00		: kontant beholdning beløp
KREDITT BEH.		10,00		: kreditt beholdning beløp
BANKKORT BEH.		350,00		: bankkort beholdning beløp
RETUR (MODE)	No	1		: retur på nøkkel antall
		100,00		: retur på nøkkel beløp

KONTANT	No	4		: kontant antall
		1052,00		: kontant beløp
KREDITT	No	1		
		10,00		
BANKKORT	No	1		
		350,00		
INNBETALT	No	1		: innbetalt antall
		10,00		: innbetalt beløp
UTBETALT		1		
		30,00		
RETUR (tast)	No	1		: retur på tast antall
		98,00		: retur på tast beløp
KORR SISTE	No	1		
		5,50		
SKUFF	No	3		: skuffåpning antall

EKSP. 3	No	6		: ekspeditør nr/navn, antall ekspederinger
		1412,00		: ekspeditør salg

7. FEILMELDINGER

Feilmeldinger vil fremkomme på displayet dersom et problem oppstår, samtidig som kassen piper.

<u>Feilmelding</u>	<u>Betydning</u>	<u>Tiltak</u>
E001	Hoved-Nøkkel står i feil posisjon	Finn riktig posisjon og avslutt
E003	Feil ekspeditør	Finn riktig ekspeditør og avslutt
E004	Feil initialization	Kontakt leverandør
E005	For lite minne	Kontakt leverandør
E008	Ekspeditør uteglemt	Registrer ekspeditør
E009	Passord uteglemt	Slå inn passord
E010	Lukk skuff	Skuffen har stått åpen lenger en programmert tid
E011	Lukk skuff	Skuffen står åpen, lukk skuff, og fortsett
E013	Journal snart slutt	Sett inn ny journalrull
E015	Skriverfeil	Slå maskinen av, fjern evt. papirkasj og prøv igjen
E016	Retur kun en gang	Sett nøkkel til Reg og tilbake til RF, fortsett registreringen
E017	Uteglemt bord nr.	Register bordnr. og fortsett
E018	Uteglemt bord nr.	Register bordnr. og fortsett
E019	Uteglemt antall gjester	Registrer antall gjester og fortsett
E021	Ingen varegruppe link på Artikkel	Korriger linking på Artikkel i Program 3
E022	Artikkel eksisterer ikke	Selg varen på varegruppe
E023	Lager antall er under minimum	Oppdater lageret
E024	Ikke på lager	Oppdater lageret
E025	Feil med vekt/registrering	Prøv igjen
E026	Uteglemt å registrere tilbeh/tilber.	Registrer tilbehør/tilberedning
E029	En annen bruker er innmeldt	Avslutt transaksjonen
E031	Uteglemt å trykke SUBTOTAL	Trykk SUBTOTAL og avslutt transaksjonen
E033	Uteglemt å registrere mott beløp	Registrer mottatt betaling og avslutt på riktig betalingsform
E035	For høyt vekslebeløp	Slå inn et lavere beløp og prøv igjen
E036	For mye penger i skuff	Legg sedler i seddelsafe og registrer dette
E037	For høyt beløp	Prøv et lavere beløp
E038	Uteglemt deklarerer ved oppgjør	Deklarer og ta oppgjør
E040	Kundebong glemt	Skriv ut kundebong og fortsett

8. PROGRAMMERING

P1, P2, P3

Alle programmeringsprosedyrene i denne dokumentasjon begynner med P1, P2 eller P3. Dette indikerer hvilken program-mode man skal være i.

Program-mode oversikt :

P1	Programmering av varegruppe-priser, Artikkel-priser og Dato/Tid.
P2	Programmering av tekster.
P3	Programmering av artikkel-link til varegruppe.

Prosedyre for å velge de forskjellige program-stegene :

1. Sett **OW-nøkkelen** i posisjon **PGM**.
2. Slå programkoden (fra 1 til 6) og trykk SUBTOTAL.

Det vil nå indikeres i displayet hvilken program-mode man er i.

Dato/Tid

Dato og tid settes en gang for alle, og skifter automatisk. Skuddår håndteres også. Husk å stille klokken ved sommer/vintertid.

Prosedyre, dato :

P1

1. Slå inn dato med 6 siffer på "Amerikansk format" (eks. 000405) (Norsk format på bongen).
2. Trykk på X/DATE/TIME-tasten.
3. Trykk på C-tasten.

Prosedyre, tid :

P1

1. Slå inn tiden med 4 siffer (eks. 0830).
2. Trykk på X/DATE/TIME-tasten.
3. Trykk på C-tasten.

Oversikt over alfabet-koder til teksting (gjelder TE-3000S)

A	65	0	48	Space/blank	32
B	66	1	49	Dobbel størr.	255
C	67	2	50		
D	68	3	51		
E	69	4	52	Backspace/	
F	70	5	53	Tilbake	•
G	71	6	54		
H	72	7	55		
I	73	8	56		
J	74	9	57		
K	75				
L	76	;	59		
M	77	/	47		
N	78	?	63		
O	79	!	33		
P	80	.	46		
Q	81	+	43		
R	82	-	45		
S	83	â	160		
T	84	:	58		
U	85	@	64		
V	86	(40		
W	87)	41		
X	88				
Y	89				
Z	90				
Æ	146	&	38		
Ø	155	%	37		
Å	143	*	42		

NB !!! • (punktum) trykkes etter at hver bokstav i alfabetkoden er slått inn.

Teksting av Artikler

P2

1. Slå inn Artikkel-nummeret (fra 1 til evt. 500), etterfulgt av **04** og trykk **SUBTOTAL-tasten**.
Nr. 1=104, nr. 2 =204, nr. 3=304, nr. 500=50004.
2. Skriv teksten, trykk **00** –tasten, og trykk **KONTANT**.
3. Fortsett med teksten på neste Artikkel nr. (ved stigende nr.), eller gå tilbake til step nr. 1.
4. Avslutt med å trykke **SUBTOTAL**.

ARTIKKEL (max. bokstaver = 16)

<u>Artikkel nr.</u>	<u>Norsk tekst (eksempel)</u>	<u>Std. Engelsk tekst</u>
1	COLA 0,35 L	PLU001
2	SOLO 0,35 L	PLU002
..
..
500	REKESMØRBRØD	PLU500

Bongen vil se slik ut, eksempel :

```
COLA 0,35 L      0001-04
SOLO 0,35 L      0002-04
REKESMØRBRØD    0500-04
```

: tekst, artikkel nr., fil 04

Fast pris på Artikler

P1

1. Slå inn Artikkel -nummeret (fra 1 til eks. 500), og trykk **ARTIKKEL NUMMER**-tasten.
2. Slå prisen og trykk **KONTANT**-tasten.
3. Ved stigende Artikkel nr. : Slå inn neste pris og trykk **KONTANT**.
4. Gå tilbake til step nr. 1, eller avslutt programmeringen med å trykke **SUBTOTAL**.

Bongen vil se slik ut, eksempel :

```
COLA 0,35 L      0001-04
                  @15.00
SOLO 0,35 L      0002-04
                  @12.50
REKESMØRBRØD    0500-04
                  @65.00
```

: tekst, artikkel nr., fil 04
: enhetspris på artikkel

Fast pris på Varegrupper

P1

1. Slå prisen og trykk på den aktuelle **VAREGRUPPE**-tasten.
2. Gå tilbake til step nr. 1, eller avslutt programmeringen med å trykke **SUBTOTAL**.

Bongen vil se slik ut, eksempel :

```
MINERALVANN      0001-05
                  @15.00
TOBAKK            0002-05
                  @78.50
SJOKOLADE        0003-05
                  @16.00
```

: tekst, varegruppe nr., fil 05
: enhetspris på varegruppe

LINKING

Ved å linke en Plu til varegrupper, og/eller Varegrupper til Grupper, oppnås oversiktlig rapportering.

Linke PLU'er til Varegrupper

En Plu kan linkes til en varegruppe. Salget på Plu'en blir da oppdatert på Varegruppe-nivå.

P3

1. Slå **1166** og trykk **SUBTOTAL**.
2. Slå inn **Plu-nummeret**, og trykk på **Plu-tasten**.
3. Slå inn **VAREGRUPPE** nummeret som Plu'en skal linkes til (1-30), og trykk **KONTANT**.
0101 = varegruppe 1
0202 = varegruppe 2
.
.
.
3030 = varegruppe 30
4. Repeter ved å trykke **KONTANT** ved stigende Plu-nummer som skal ha samme link.
5. Gå tilbake til step nr. 2, eller avslutt programmeringen med å trykke **SUBTOTAL**.

Linke Varegrupper til Grupper

En Varegruppe kan linkes til en Gruppe. Salget på Varegruppen blir da oppdatert også på Gruppe-nivå.

P3

1. Slå **1166** og trykk **SUBTOTAL**.
2. Slå inn **HOVEDGRUPPE** nummeret som Varegruppen skal linkes til (1-99), og trykk direkte på aktuell **VAREGRUPPE** tast.
3. Repeter ved å trykke på neste varegruppe som skal ha samme link.
4. Gå tilbake til step nr. 2, eller avslutt programmeringen med å trykke **SUBTOTAL**.

Utskrift av programmerte data

Program mode	
1	Priser, rabatter
2	Tekster, ekspeditør-navn, etc
3	Artikkel-link til varegruppe.

Prosedyre

P1 / P2 / P3

1. Trykk **SUBTOTAL**.

Avbryte en utskrift

Ved å trykke **SUBTOTAL** raskt 2 ganger avbrytes rapporter/programutskrifter:

****BREAK END**** fremkommer på bongen.